

TIEDOTUSVÄLINEILLE 30.4.2010

Ampujien kritiikki osui maaliin:
ASELAKIESITYS VAATII ISON REMONTIN

Eduskunnan perustuslakivaliokunta puuttui aselain muutosesityksestä antamassaan lausunnossa lähes kaikkiin niihin kohtiin, joita myös ampujia edustavat asiantuntijajärjestöt pitävät perustuslain kannalta kyseenalaisina. Hallituksen jättäessä esityksensä eduskunnalle keväällä 2009 sisäministeri Anne Holmlund vakuutti, oikeusministeriön väitteisiin nojaten, lakiesityksen menevän läpi tavallisena lakina. Näin ei ole, vaan lakia on muutettava, päätti perustuslakivaliokunta. Ampujien järjestöt pitävät PeV:n linjauksia oikean suuntaisina.

Lausunnossa torjutaan terveydenhuollon henkilökunnalle vaadittu vapaa oikeus rikkoa salassapitovelvollisuutensa ja väittää kansalaista kelvottomaksi aseenhaltijaksi, ilman että kansalainen saisi tietää kuka ja millä perusteella näin väittää. Valiokunta vaati myös täsmennettäväksi, millä perusteella poliisi saisi aseluvan hakijoiden terveystiedot. Toisaalta valiokunta jätti ehtojen määrittelyn kovin väljäksi.

Perustuslakivaliokunnan lausunto osoittaa kuinka tavattoman vaikea lakiesityksestä on saada toimivaa lakia. Aselupien myöntämisessä tärkeintä on varmistua ensiluvan hakijan kelpoisuudesta, mutta siihen hallitus ei esitä reaalisia keinoja. Lakiesityksessä esimerkiksi vaaditaan kahden vuoden harrastusta seuroissa ja seurojen aseilla, ennen oman pistooliluvan saamista. Ampumaseuroilla ei ole aseita, eikä kouluttajiakaan, näin pitkään alkeiskoulutukseen. Lupakäytäntöä ei voida perustaa järjestelmiin, joita ei ole olemassakaan.

Hallitus rikkoi omia sitovia ohjeitaan lakiesitysten valmistelusta, sivuuttaessaan kansalaiset kokonaan aselain muutoksen valmistelusta. Lopputuloksena oli harrastelijamainen ehdotus. PeV:n kuulema Eurooppa-oikeuden asiantuntija Pertti Eilavaara moitti esitystä ankarasti. ”Herää kysymys, miksi on esitetty väärä tulkinta, suoranainen valhe koko asiasta”, hän kritisoi esityksen perusteluja. Oikeuskanlerivirastolla on tutkittavanaan järjestöjen kantelu lakivalmistelun pelisääntöjen rikkomisesta.

Asiantuntijajärjestöt ovat kuitenkin edelleen valmiit yhteistyöhön, jotta aselaki pysyy jatkossakin toimivana, ja turvallisuutta parannetaan käytännössä, eikä mielikuvissa.

ASEALAN ASiantuntijajärjestöt

LISÄTIETOJA:

Antti Sukuvaara, Asealan elinkeinonharjoittajat (AAE), 040 772 6689

Timo Huikkala, Asekauppiain liitto, 0400 632 088

Caspar von Walzel, Helsingfors Svenska Reservofficersklubb, 050 353 4714

www.aselaki.info

Täystyrmäys

Salassa pidetty asiantuntijalausunto lyttää täysin uuden aselakiesityksen.

Kiistelty ja moitittu hallituksen esitys uudeksi aselakiksi on osoittautumassa oletettuaikin hatarammaksi ja suurelta osin perustuslain vastaiseksi.

Ilta-lehti sai käsiinsä perustuslakiongelmien perehtyneen tutkijan **Pertti Eilavaaran** lausunnon, joka on kylmä suihku koko lakihankkeelle.

- Eräät seikat puhuvat sellaisen ratkaisun puolesta, ettei koko hallituksen esitystä tulisi hyväksyä siinä olevien perusoikeuspuutteiden vuoksi, Eilavaaran lausunnona todetaan.

"Suora valhe"

Eilavaara jätti perustuslakivaliokunnalle sen pyytämän lausunnon jo 3. marraskuuta viime vuonna. Sen oli tarkoitus tulla julki vasta, kun valiokunta on antanut lakiesityksestä oman lausuntonsa toukokuussa.

Lausunnona Eilavaara murtaa lakiesityksen lähes pykälä pykälältä. Hän osoittaa, miten aseiden hankinta ja hallussapito ovat - vastoin kuin hallitus esittää - kansalaisen perusoikeuksia

Hän myös arvostelee ko-



Säännös edustaa poliisivaltiota.

TUTKIJA
PERTTI EILAVAARA

vin sanoin sitä, että aseluvan edellytyksenä olisi ampumaseuran jäsenyys.

- Yhdistymisvapaus on keskeinen demokratiaperiaate.

- Herää kysymys, miksi on esitetty väärä tulkinta, suoranainen valhe koko asiasta, Eilavaara toteaa lakiesityksen perusteluista.

Lausunnon mukaan yhdistyksen "pakkojäsenyyden" sijasta olisi ollut tärkeämpää säätää esimerkiksi riittävä koulutus aseluvan saamiselle.

Räikeä ristiriita

Tyrmäyksen saa myös lakiesityksen vaatimus ampumaurheilun "aktiivisesta harrastamisesta".

- Jokaisella on periaatteessa vapaa oikeus päättää, miten paljon tai usein jota-

kin lajia harrastaa, Eilavaara toteaa.

- Vaatimus velvoittaa harrastamiseen, jotta aseluvat säilyisivät. Missään muussa harrastuksessa ei ole asetettu tällaista henkilön valinnan vapauteen puuttuvaa rajoitusta.

Lakiesityksessä poliisille tulisi oikeus tehdä kotitarkastuksia sen varmistamiseksi, että aseita säilytetään lainmukaisesti.

- Käsittelemätön tulkinta esitetään hallituksen esityksessä, kun väitetään, ettei kyse ole kotietsinnästä vaan tarkastuksesta.

Lausunnona muistutetaan, että kotirauha turvataan perustuslaissa. Esitetty tarkastusoikeus kohdistuisi kuitenkin paitsi aseluvan haltijaan myös kaikkiin muihin samassa taloudessa asuviin henkilöihin.

- Perustuslain säännös ei mahdollista esitetyn kaltaista tarkastusta. Säännös edustaa poliisivaltiota ja puuttuu vastoin perusoikeussäännöstä sen ytimeen.

"Ei estä surmia"

Tutkija Pertti Eilavaara arvostelee huonosti ja puutteellisesti määritellyksi myös esitystä aseluvan edel-

Eduskuntakäsittely

■ Uusi aselakiesitys on ollut valiokuntakäsittelyssä yli seitsemän kuukautta.

■ Hallintovaliokunta on käsitellyt asiaa 14 kertaa, vaikka se ei vielä ole saanut perustuslakivaliokunnan lausuntoa. Perustuslakivaliokunta on käsitellyt asiaa kolme

kertaa, viimeksi 3. marraskuuta. Se on ilmoittanut antavansa lausuntonsa ennen kesää.

■ Hallintovaliokunnan lausunnon valmistuttua aselakiesitys palaa suureen saliin, jossa alkaa yleiskeskustelu ja esityksen yksityiskohtainen käsittely.

lyttämän lääkärintuomion hankkimisesta. Samoin hän löytää ristiriitaisuuksia ja puutteellisuuksia lukuisista muista lakiesityksen kohdista.

- Aseisiin liittyviä perusoikeuskyymyksiä ei voida sivuuttaa.

Lopuksi Eilavaara toteaa, että vaikka lakiesityksen

taustalla ovat viime vuosien joukkomurhat, mitkään pykälät eivät olisi niitä voineet estää.

- Aselupakäytäntöä kiristämällä ei voida ehkäistä koulusurmien kaltaisia tapahtumia. Se on tehtävä muualla.

RISTO KUNNAS

risto.kunnas@iltalehti.fi

NÄKÖKULMA

Häpeä koko ketjulle

Uusi aselakiesitys on häpeäpilku koko lainvalmisteluketjulle sisäministeriön virkamiehistä itse ministeriin **Anne Holmlundiin** (kok).

Alansa kiistattoman asiantuntijan, tutkija **Pertti Eilavaaran** lausunto osoittaa, että kyseessä on joko täydellinen asiantunteamattomuus tai sitten täydellinen piittaamattomuus koko perustuslaista ja suomalaisen perusoikeuksista.

Perustellusti voi kysyä, kuinka jopa 700 000 suomalaista aseharrastajaa koskevan lainvalmistelun lausunnot tulevat julki

valiokunnissa vasta, kun päätökset on tehty. Eikö demokratiaan kuuluisi julkinen keskustelu ennen päätösten nuijimista?

Tosin voisi kuvitella, että perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja **Kimmo Sasi** (kok) mieluiten pitäisi ministerinsä noloon esitykseen kohdistuvan arvostelun lopullisesti salassa julkisuudelta.



RISTO KUNNAS

risto.kunnas@iltalehti.fi